

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

2017/2044(BUD)

31.8.2017

ATZINUMS

Sniegusi Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

Budžeta komitejai

par Eiropas Savienības 2018. finanšu gada vispārējā budžeta projektu
(2017/2044(BUD))

Atzinuma sagatavotājs: *Tibor Szanyi*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. norāda, ka 2018. gada budžeta projektā 2. izdevumu kategorijā ir ierosināts piešķirt EUR 59,5 miljardus saistību apropriācijās, kas ir par 1,7 % vairāk nekā 2017. gadā, un maksājumu apropriācijas palielināt par 2,6 %, sasniedzot EUR 56,3 miljardus; tomēr norāda, ka šis palielinājums ir galvenokārt saistīts ar aplēsēm, ka 2018. gada budžeta projektā ELGF būs pieejama mazāka piešķirto ieņēmumu summa nekā 2017. gada budžetā, cita starpā tāpēc, ka pēdējie maksājumi saistībā ar iepriekš pieņemtiem nozīmīgiem grāmatojumu noskaidrošanas lēmumiem ir jāveic 2017. gadā;
2. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai saistību apropriācijas būtībā saglabātas tādā pašā līmenī kā 2017. gada budžetā, savukārt prasītās maksājumu apropriācijas faktiski ir palielinājušās;
3. norāda, ka galvenais iemesls tam, ka 2018. gada budžeta projektā nav nozīmīgu izmaiņu salīdzinājumā ar 2017. gada budžetu, ir tas, ka lielākā daļa kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) izdevumu ir saistīti ar tām dalībvalstīm iepriekš piešķirtu finansējumu, kuru atbalsta apguves līmenis gadu gaitā ir bijis salīdzinoši stabils;
4. norāda, ka 2017. gada budžetā ir iekļauts finansējums piena un citām lopkopības nozarēm paredzētajai EUR 500 miljonus vērtajai solidaritātes paketei, bet minētā tirgus pasākuma atbalsta samazinājums neietekmēs 2018. gada budžetu;
5. uzsver, ka ir svarīgi attīstīt jaunus tirgus, lai saglabātu konkurētspēju un palielinātu Savienības lauksaimniecības noturību pret tirgus krīzēm, piemēram, Krievijas noteiktā embargo gadījumā; tāpēc prasa finansiāli atbalstīt tirgus attīstību;
6. uzstāj, ka visiem Savienības budžeta ieņēmumiem, kas gūti no piešķirtajiem ieņēmumiem vai atmaksājumiem saistībā ar pārkāpumiem lauksaimniecības jomā iepriekšējos gados, būtu jāpaliek 2. izdevumu kategorijā, ņemot vērā neskaidros apstākļus lauksaimniecības nozarē; šajā sakarībā atgādina, ka Krievijas piemērotais embargo nav atcelts un tam ir būtiska negatīva ietekme, jo īpaši uz augļu un dārzeņu nozari, kā arī piena nozari; tādēļ aicina Komisiju sniegt efektīvu atbalstu nozarēm, ko ietekmē minētās krīzes, un izveidot jaunu krīzes rezervi, kuras finansējums nebūtu atkarīgs no ikgadējā finanšu disciplīnas mehānisma, lai varētu savlaicīgi reaģēt uz krīzes situācijām, kad tās rodas;
7. uzsver, ka ir jānodrošina KLP administratīvo izmaksu segšana, jo īpaši lai garantētu savlaicīgus maksājumus un uzturētu atbilstīgu efektīvas kontroles līmeni; uzstāj, ka turpmāki administrācijas personāla samazinājumi var izraisīt lielākus kavējumus un palielināt kļūdu risku un var apdraudēt KLP īstenošanu un mērķus; uzskata, ka KLP īstenošana jāvienkāršo vēl vairāk, jāievieš pārredzama un efektīva pārvaldības sistēma un jāsamazina birokrātija; uzsver, ka administratīvo izmaksu budžeta samazinājumi nekādā ziņā nedrīkst izraisīt administratīvā sloga pārcelšanu uz lauksaimniekiem;
8. aicina Komisiju nodrošināt aktīvo lauksaimnieku klauzulas kritēriju vienādu

piemērošanu, lai vienkāršākā, bet uzticamākā veidā identificētu minētos lauksaimniekus;

9. uzsver saistību un izdevumu nozīmīgumu lauku attīstības jomā un to potenciālu ekonomiskās aktivitātes un darbvieta izveidē, īpaši nomaļos apvidos ar augstāku bezdarba līmeni, jo īpaši attiecībā uz jaunākām paaudzēm; uzstāj, ka būtu jā saglabā gados jauniem lauksaimniekiem paredzētās iniciatīvas, tostarp konkrētiem reģioniem sagatavotas programmas, tādējādi atbalstot inovāciju un nepieciešamo paaudžu atjaunotni; uzskata, ka, sniedzot atbalstu jauniešiem, būtu jā koncentrējas uz viņu pašreizējām vajadzībām, vienlaikus nemudinot viņus uzņemties pārmērīgas parādsaistības; uzsver Eiropas Parlamenta nostāju attiecībā uz gados jauno lauksaimnieku atbalsta shēmu, kas iekļauta ierosinātajā kopotajā regulā, tiecoties dot iespēju minēto shēmu pilnībā izmantot;
10. atzinīgi vērtē programmas skolu apgādei ar pienu un augļiem, uzskatot to par veiksmīgu pasākumu, un uzsver, ka šīs programmas veicina bērnu veselīgu uzturu un tādēļ tām būtu jānodrošina ilgtermiņa finansējums;
11. aicina Komisiju un dalībvalstis savlaicīgi uzraudzīt lauksaimniecības produktu cenu svārstības, kas negatīvi ietekmē lauksaimnieku ienākumus, un vajadzības gadījumā ātri un efektīvi reaģēt;
12. uzsver pēdējos gados īstenoto izmēģinājuma projektu nozīmīgumu lauksaimniecības un lauku attīstības jomā; tādēļ prasa turpināt sniegt atbalstu šobrīd īstenotajiem un jauniem izmēģinājuma projektiem; aicina Komisiju veikt *ex post* novērtējumu par izmēģinājuma projektu un sagatavošanas darbību efektivitāti un sniegto labumu; uzstāj, lai Komisija izsludinātu uzaicinājumus iesniegt projektus, tiklīdz tiek pabeigta budžeta procedūra;
13. uzsver, ka ir svarīgi noteikt atbalsta pasākumus lauksaimnieku lomas stiprināšanai piegādes ķēdē, kā arī veidus, kā veicināt lauksaimnieku organizācijas;
14. aicina Komisiju ņemt vērā Eiropas Parlamenta ierosinātos kopotās regulas priekšlikuma grozījumus, kuru mērķis ir modernizēt un vienkāršot KLP, un lauksaimniecības kopienu interesēs (tostarp mazo un vidējo ģimenes lauku saimniecību un gados jauno lauksaimnieku interesēs) paredzēt tiem finansējumu 2018. gada budžetā;
15. uzsver, ka ir būtiski, lai līdzekļi, kas piešķirti pētniecībai lauksaimniecības pārtikas produktu nozarē, jo īpaši no pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” budžeta, paliek pilnībā pieejami šim nolūkam, lai stimulētu un veicinātu inovāciju un viedus risinājumus lauksaimniecības un lauku attīstības nozarē, tāpat kā Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) līdzekļi, kuri paredzēti platjoslas ierīkošanai lauku apvidos; uzsver to, ka ir svarīga rezultātu praktiska piemērojamība lauku saimniecības līmenī un lauksaimniecības pakalpojumu nozīmē; norāda, ka integrēti viedie risinājumi, piemēram, viedie ciemati, precīzā lauksaimniecība, digitalizācija, sadarbīgā un aprites ekonomika, kā arī sociālās iniciatīvas var veicināt lauksaimniecību un vispārējo labklājību lauku apvidos; mudina Komisiju plānot finansējumu viedajām pieejām, ņemot vērā KLP reformu un Korkas 2.0. deklarāciju; uzsver to, ka šiem viedajiem risinājumiem arī turpmāk vajadzētu būt saskaņotiem ar vides, klimata un bioloģiskās daudzveidības politikas mērķiem un tiem būtu jānodrošina cieša sadarbība ar attiecīgajām ieinteresētajām personām no visām dalībvalstīm; uzsver, ka ir svarīgi

investēt līdzekļus precīzajā lauksaimniecībā, lai racionalizētu ražošanas metodes un samazinātu zaudējumus, kā arī stimulēt un atbalstīt iniciatīvas, kas pielāgotas mazo lauku saimniecību vajadzībām, kuras nevar gūt apjomradītus ietaupījumus, lai arī tās varētu izmantot jauno tehnoloģiju sniegtās priekšrocības;

16. atzinīgi vērtē, to ka līdz EUR 40 miljoniem palielinātas apropriācijas, kas paredzētas dzīvnieku slimību un augu kaitēkļu apkarošanai, jo Savienība saskaras ar nozīmīgiem riskiem un aizvien biežākiem tādu slimību uzliesmojumiem kā *Xylella fastidiosa*, nodulārais dermatīts, Āfrikas cūku mēris, infekciozais katarālais drudzis un putnu gripa; uzskata, ka Eiropas Pārvaldes nekaitīguma iestādei būtu jāsaņem papildu finansējums plašu neatkarīgu pētījumu veikšanai, cita starpā par pesticīdu ietekmi; prasa paredzēt papildu finansējumu lauksaimniekiem olīvu audzēšanas un olīveļļas ražošanas nozarē, kuri cietuši no *Xylella fastidiosa* uzliesmojuma, pastiprināt preventīvos pasākumus Eiropā, pārstrukturēt nozari un nostiprināt patogēna un tā pārnēsātāja zinātnisko izpēti;
17. uzstāj uz nepieciešamību nodrošināt līdzekļus, lai lauksaimniekiem kompensētu ekonomiskos zaudējumus, kas viņiem radušies tirgus un sanitāro vai fitosanitāro krīžu dēļ, piemēram, saistībā ar *Xylella fastidiosa*, un atkārtoti norāda uz nepieciešamību šim nolūkam izmantot 2. izdevumu kategorijā pieejamās rezerves, piesaistot arī 3. izdevumu kategorijas līdzekļus; uzstāj, ka kompensācijai par izskaušanu būtu jāaptver arī agroekosistēmu, cita starpā augsnes, atjaunošana, kā arī noturīgas bioloģiskās daudzveidības izveide, jo īpaši nodrošinot stādāmā materiāla ģenētisko daudzveidību, kas ideālā gadījumā ietvertu noturību vai neuzņēmību pret slimību vai kaitēkli; uzskata, ka par vienu no jebkāda piešķirtā atbalsta mērķiem būtu jānosaka tādu līdzsvarotu, bioloģiski daudzveidīgu agroekosistēmu un ainavu nodrošināšana, kas ir mazāk uzņēmīgas pret turpmākiem uzbrukumiem;
18. uzsver, ka uzglabāšanas programmas ir apliecinājušas savu lietderību krīzes situācijās un ka tām plānošanas procesā atvēlēto finanšu resursu samazināšana nebūtu produktīva;
19. norāda, ka *Brexit* tieši neietekmē 2018. gada budžeta projektu; tomēr pauž nožēlu par to, ka Pārdomu dokumentā par ES finanšu nākotni¹ ir izklāstīti daži kritiski lauksaimniecības un lauku attīstības scenāriji, kurus daļēji nosaka Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis patlaban notiekošajās diskusijās atbildīgi izturēties pret KLP budžetu, neaizmirstot arī par iespējamām tirdzniecības plūsmu traucējumiem; uzsver, ka EP stingri iebilst pret jebkādiem lauksaimniecības finansējuma samazinājumiem; tāpēc aicina Komisiju nākt klajā ar priekšlikumu par lauksaimniecībai paredzētā Savienības finansējuma saglabāšanu nākamajā DFS, ņemot vērā nozares ievērojamo spēju saglabāt un radīt darbvietas, un nekavējoties sākt meklēt jaunus finanšu resursus Savienības budžetam, kā to ierosinājusi Mario Monti vadītā augsta līmeņa grupa;
20. īpaši norāda, ka lauksaimniecības politika ir kopēja politika un jebkādi KLP budžeta samazinājumi radītu nesamērīgu ietekmi, jo valsts atbalsta noteikumu dēļ tos nevar aizstāt ar valsts līdzekļiem.

¹ https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-future-eu-finances_lv

INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	30.8.2017
Galīgais balsojums	+: 35 -: 1 0: 6
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Daniel Buda, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Diane Dodds, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurentiu Rebege, Bronis Ropė, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Bas Belder, Franc Bogovič, Maria Heubuch, Karin Kadenbach, Gabriel Mato, Momchil Nekov, Massimo Paolucci, Estefanía Torres Martínez, Tom Vandenkendelaere

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA

35	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Ulrike Müller
ECR	Bas Belder, Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson
EFDD	Giulia Moi, Marco Zullo
ENF	Laurențiu Rebegea
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan, Estefanía Torres Martínez
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Czesław Adam Siekierski, Tom Vandenkendelaere
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Jean-Paul Denanot, Viorica Dăncilă, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Maria Noichl, Massimo Paolucci, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi, Marc Tarabella

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

6	0
ALDE	Jan Huitema
GUE/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez
NI	Diane Dodds
Verts/ALE	Maria Heubuch, Martin Häusling, Bronis Ropė

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas